

AKOS

AGENCIJA ZA KOMUNIKACIJSKA
OMREŽJA IN STORITVE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Ministrstvo za digitalno preobrazbo
Davčna ulica 1
1000 Ljubljana
gp.mdp@gov.si

Številka: 0041-10/2023/2
Datum: 6.11.2023
Sklic: 007-24/2023
Datum: 6.10.2023

Zadeva: Pripombe Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije na Predlog Uredbe o uporabi javnih sredstev za gradnjo visokozmogljivih fiksnih širokopasovnih omrežij oziroma nadgradnjo obstoječih fiksnih omrežij, gradnjo mobilnih omrežij 5G, gradnjo zalednih omrežij in za spodbujanje povezljivosti (EVA 2023-3150-0005)

Spoštovani,

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (v nadaljevanju: *agencija*) pošilja pripombe na *predlog Uredbe* o uporabi javnih sredstev za gradnjo visokozmogljivih fiksnih širokopasovnih omrežij oziroma nadgradnjo obstoječih fiksnih omrežij, gradnjo mobilnih omrežij 5G, gradnjo zalednih omrežij in za spodbujanje povezljivosti (v nadaljevanju: *predlog uredbe*), ki je bil dne 6.10.2023 javno objavljen na spletnem portalu eUPRAVA. Pripombe so v nadaljevanju podane po posameznih členih predloga uredbe.

K 2. členu (pomen izrazov)

Agencija meni, da predlagana opredelitev izraza »gospodinjstvo« ni ustrezna, saj ne zajema vseh možnih pojavnih oblik (npr. stanovanjskih hiš, stanovanj v večstanovanjskih objektih, ...), zato predlaga, da se definicija »gospodinjstvo« spremeni tako, da glasi: »Izraz »gospodinjstvo« pomeni stanovanjsko enoto, to je del stavbe, v katerem je prijavljeno stalno ali začasno prebivališče.«

K 4. členu (upravičeni stroški in naložbe)

V prvem odstavku tega člena ni izrecno določeno, ali upravičen strošek javnega sofinanciranja gradnje visokozmogljivih fiksnih širokopasovnih omrežij oziroma nadgradnje obstoječih fiksnih omrežij predstavlja tudi denarno nadomestilo za služnost. Agencija zato predlaga, da se navedeno v aktu izrecno uredi oziroma se pripravljavec glede omenjene vsebine opredeli.

Agencija opozarja na neskladje oz. nasprotovanje med določili 4. in 6. odstavka 4. člena predloga uredbe. 4. odstavek namreč med drugim določa, da se kot upravičena naložba šteje gradnja visokozmogljivih fiksnih širokopasovnih omrežij ... na območjih, na katerih ni omrežja, ki bi zagotavljalo predpisano hitrost prenosa in zanje ni bil izkazan ustrezni tržni interes v skladu z 19. členom ZEKom-2. 6. odstavek istega člena pa po drugi strani med drugim določa, da mora naložba, ki je predmet javnega sofinanciranja, prinesiti znatno izboljšanje v primerjavi z obstoječimi omrežji ali omrežji, za katera je bil izkazan tržni interes za gradnjo v skladu z 19. členom ZEKom-2.

Enako neskladje je zapisano tudi pri drugih dveh kategorijah gradnje omrežja, tj. v 6. členu (4. in 5. odstavek) in 8. členu (prav tako 4. in 5. odstavek).

Agencija nadalje predlaga, da se v sedmem odstavku 4. člena konkretneje opredeli pojem »hitrosti prenosa« ali pa da se uporabi pojem »hitrost prenosa v razmerah največje obremenjenosti«. Predlog uredbe (enako izhaja tudi iz Uredbe komisije (EU) št. 651/2014) namreč določa le pojem mejne hitrosti oz. hitrosti prenosa v razmerah največje obremenjenosti. Omenjeni pojem prav tako ni opredeljen v ZEKom-2 kot subsidiarni uporabi – kar pa v sami uredbi ali obrazložitvi sploh ni napisano, pač pa samo v spremnem dopisu.

Agencija predlaga, da se v šestem odstavku jasno napiše, da gre za načrtovana omrežja, tako, da bi se šesti odstavek glasil: »Naložba, ki je predmet javnega sofinanciranja, mora prinesiti znatno izboljšanje (veliko spremembo) v primerjavi z obstoječimi omrežji ali načrtovanimi omrežji, za katera je bil izkazan tržni interes za gradnjo v skladu z 19. členom zakona. Načrtovana omrežja, za katera je bil izkazan tržni interes, se upoštevajo pri oceni velike spremembe le, če....«.

K 5. členu (pogoji za dodelitev javnih sredstev)

Agencija predlaga, da se prva točka prvega odstavka dopolni na način, da se bo za pregled uporabljalo podatke »zadnjega« geografskega pregleda in se ustrezno doda besedo tako, da se bo besedilo prve točke glasilo: »...kjer je iz zadnjega geografskega pregleda o dosegu širokopasovnih omrežij iz prvega odstavka 18. člena zakona razvidno, da....« Agencija je namreč mnenja, da bi bilo smiselno izhajati iz res aktualnih in čim bolj svežih podatkov, pri čemer pa ZEKom-2 predvideva posodobitev geografskega pregleda o dosegu širokopasovnih omrežij vsaka tri leta.

Agencija predlaga črtanje tretjega odstavka 5. člena. Iz 4. odstavka 20. člena ZEKom-2 namreč ne izhaja, da bi bil predmet predlagane uredbe tudi podrobnejše urejanje geografskih pregledov o dosegu širokopasovnih omrežij. Navedeno področje podrobneje urejata 18. člen ZEKom-2 in Splošni akt za pregled in napoved postavitve omrežij ter izvedbo poizvedovanja po tržnem interesu za gradnjo visokozmogljivih omrežij (Uradni list RS, št. 34/2023). Hkrati pa omenjeni splošni akt med drugim v 2. členu že določa, da lahko agencija od investitorjev ali upravljavcev javnega komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture v razumnem roku skladno z deveto točko prvega odstavka 265. člena ZEKom-2 zahteva dodatne informacije o posameznih delih komunikacijskega omrežja oziroma omrežnih priključnih točk, če je to potrebno.

Nadalje agencija v zvezi s 5. členom (in potem tudi pri 7. in 9. členom) poudarja, da Uredba v 1. poglavju pri vseh treh oblikah gradnje določa obveznosti odprtosti novozgrajenih omrežij, vendar nikjer ne vzpostavlja ali določa instrumenta kontrole niti sankcioniranja ob nespoštovanju te obveznosti. Potrebno je opozoriti, da je tovrsten nadzor odprtosti omrežij, grajenih z javnimi sredstvi, do začetka veljavnosti ZEKom-2 vršila agencija, z uveljavitvijo ZEKom-2 pa te pristojnosti več nima. Prav tako v zakonu ali v predmetni uredbi ni bil postavljen nadomestni mehanizem nadzora. To lahko predstavlja resne težave tako za bodoča, kot tudi obstoječa omrežja, grajena z javnimi sredstvi.

Agencija svetuje, naj pripravljavec uredbe razmisli o uvedbi systemskega mehanizma preverjanja spoštovanja naštetih določb. Pri izvajanju tovrstnih kontrol agencija lahko ponudi tudi svojo tehnično pomoč.

K 6. členu (upravičeni stroški in naložbe)

Po mnenju agencije sta v četrtem odstavku 6. člena in četrtem odstavku 8. člena, ki določata upravičenost naložbe pri gradnji mobilnih omrežij 5G in zalednih omrežij, pogoja neobstoja omrežja in neobstoja tržnega interesa namesto kumulativno napačno določena kot alternativna pogoja (med njima je namesto veznika IN veznik ALI), kar je vsebinsko v nasprotju z določbami 1. in 2. točke prvega odstavka 7. oz. 9. člena, ki zahtevata kumulativno izpolnitev vseh pogojev (tudi prej naštetih obeh pogojev), pa tudi z določbo četrtega odstavka 4. člena, ki enaka pogoja pravilno kumulativno določa pri presoji upravičenosti naložbe pri gradnji visokozmogljivih fiksnih širokopasovnih omrežij.

Agencija v zvezi s tem predlaga, da se alternativno določena pogoja v četrtem odstavku 6. člena in četrtem odstavku 8. člena spremenita v kumulativni določena pogoja tako, da se veznik ALI zamenja z veznikom IN.

Agencija tudi opozarja na neskladnost četrtega odstavka 6. člena z ZEKom-2, iz katerega izhaja (prim. 19. člen ZEKom-2), da se tržni interes testira za 100 Mbit/s, ki je uporabniku dosegljiv 24/7 ne glede na število uporabnikov na tem omrežju. Pri tem tudi ne omeja tehnologij. Testiranje interesa za gradnjo samo mobilnih omrežij kot takih torej nima zakonske podlage.

Agencija predlaga, da se v petem odstavku jasno napiše, da gre za načrtovana omrežja, tako, da bi se peti odstavek glasil: »Naložba, ki je predmet javnega sofinanciranja, mora prinesiti znatno izboljšanje (veliko spremembo) v primerjavi z obstoječimi mobilnimi omrežji ali načrtovanimi mobilnimi omrežji, za katera je bil izkazan tržni interes za gradnjo v treh letih. Načrtovana omrežja, za katera je bil izkazan tržni interes, se upoštevajo pri oceni velike spremembe le, če...«.

K 7. členu (pogoji za dodelitev javnih sredstev)

Agencija predlaga, da se v tretji točki prvega odstavka doda tudi alinejo, ki bo naslavljala možnosti souporabe tudi za stebre in antenske stolpe. Predlog uredbe namreč določa pogoj za dodelitev sredstev, ki se nanaša le na dovoljšno velikost vodov (ki skladno s terminologijo Uredbe EU pomenijo le cevi), ne pa tudi stebrov in antenske stolpov, ki so vsaj za mobilne tehnologije prav tako pomembni. Agencija meni, da je zmogljivost oz. nosilnost lahko bistvena za omogočanje konkurence operaterjev mobilnih omrežij. Po agenciji razpoložljivih podatkih je navedeno v preteklosti že tudi bilo prepoznano kot potencialna težava.

K 8. členu (upravičeni stroški in naložbe)

Agencija predlaga, da se v petem odstavku jasno napiše, da gre za načrtovana omrežja, tako, da bi se peti odstavek glasil: »Naložba mora prinesiti znatno izboljšanje (veliko spremembo) v primerjavi z obstoječimi zalednimi omrežji ali načrtovanimi zalednimi omrežji, za katere je bil izkazan tržni interes za gradnjo v treh letih. Načrtovana omrežja, za katera je bil izkazan tržni interes, se upoštevajo pri

oceni velike spremembe le, če...«.

K 9. členu (pogoji za dodelitev javnih sredstev)

Agencija predlaga, da se bolj natančno definira »50 odstotkov zmogljivosti« v četrti alineji tretjega odstavka. Iz napisanega namreč ni jasno, na kakšno zmogljivost se nanaša, ali se na primer nanaša na razpoložljivo ali obstoječo zmogljivost, na zmogljivost vlakna, prostora v cevi, pasovne širine, valovne dolžine ali pa kaj tretjega.

K 11. členu (postopek dodelitve javnih sredstev)

Agencija predlaga, da se pri izbiri med ponodbami podobne kakovosti poleg zneska pomoči kot merilo določi tudi kvaliteta izvedbe, kot izogib temu, da bi se tekma za sredstva po principu najnižje cene izrodila v slabšo kvaliteto gradnje.

K 12. členu (upravičenost do javnih sredstev)

Agencija predlaga, da se namesto izraza »operater« uporabi izraz »investitor« in se temu primerno prilagodi tudi preostanek relevantnega teksta predloga uredbe.

Glede na to, da so operaterji oz. investitorji v gradnjo elektronskih komunikacijskih omrežij iz predloga uredbe skladno z ZEKom-2 tudi zavezanci za plačila agenciji, ta predlaga, da se k 5. točki doda še plačevanje letnih plačil na podlagi obvestil agenciji po 6. členu ZEKom-2. Skladno z navedenim agencija predlaga, da se doda nova alineja: »6. ne plačuje redno letnih plačil na podlagi obvestil Agenciji za komunikacijska omrežja in storitve«.

K 13. členu (vloga)

Agencija pripominja, da bi bilo potrebno bolj jasno definirati, kako podrobno mora biti podana lokacija projekta iz tretje točke.

Prav tako predlaga, da se četrta točka dopolni tako, da se glasi: »seznam stroškov projekta« in da se doda nova alineja »8. ceno veleprodajnega dostopa do omrežja«.

K 14. členu (cena in pogoji veleprodajnega dostopa)

Agencija ugotavlja, da 14. člen predloga uredbe odstopa od Uredbe komisije (EU) št. 651/2014, ki v 52 a. členu omogoča alternativno določanje cene, ne subsidiarno. Poleg tega agencija meni, da primarna

AKOS

vezava na objavljene povprečne cene v EU lahko predstavlja odstopanje od regulirane cene v Republiki Sloveniji, kar bo prinašalo težave pri naknadnih določanjih regulirane cene na nacionalnem nivoju. Primarna določitev po objavljeni povprečni ceni tudi pomeni nesmiselnost posvetovanja z agencijo o cenah, saj tak posvet ob obstoju objavljenih cen ne more spremeniti nič. Skladno z napisanimi predlogi, da se briše formulacija »če takih objavljenih cen ni,« oziroma »če objavljenih ali reguliranih cen ni,« in da se akt ustrezno uskladi z Uredbo komisije (EU) št. 651/2014.

K 15. členu (spremljanje stroškov in prihodkov sofinanciranega omrežja)

Agencija predlaga, da se v prvem odstavku nadomesti izraz »knjigovodsko ločeno evidentirati« z ločeno voditi računovodske evidence« in v drugem odstavku izraz »poročil in dokazil operaterjev« nadomesti z »računovodskih evidenc, informacij in dokazil operaterjev«.

K 20. členu (pogoji veleprodajnega dostopa)

Agencija ugotavlja, da je v prvem odstavku pomanjkljivo definiran maloprodajni tržni delež nad 25 odstotkov. Z namenom enotnega in nedvoumnega razumevanja agencija predlaga, da se definira na delež česa (npr. širokopasovnih priključkov) in glede na kaj (npr. tehnologijo) se nanaša ta tržni delež ter ali se gleda glede na celotno ozemlje Republike Slovenije (nacionalno) ali lokalno.

Lep pozdrav,

mag. Marko Mišmaš
direktor

Pripravili:
Stanko Taškov
Primož Uršič
Luka Leban
Nataša Vidmar Kraljevič
Iztok Lampe
Marko Simončič
Gregor Baliž
mag. Tanja Muha

Priloge:
Vročiti:

Pri odgovoru se obvezno sklicujte na našo opravilno številko!